

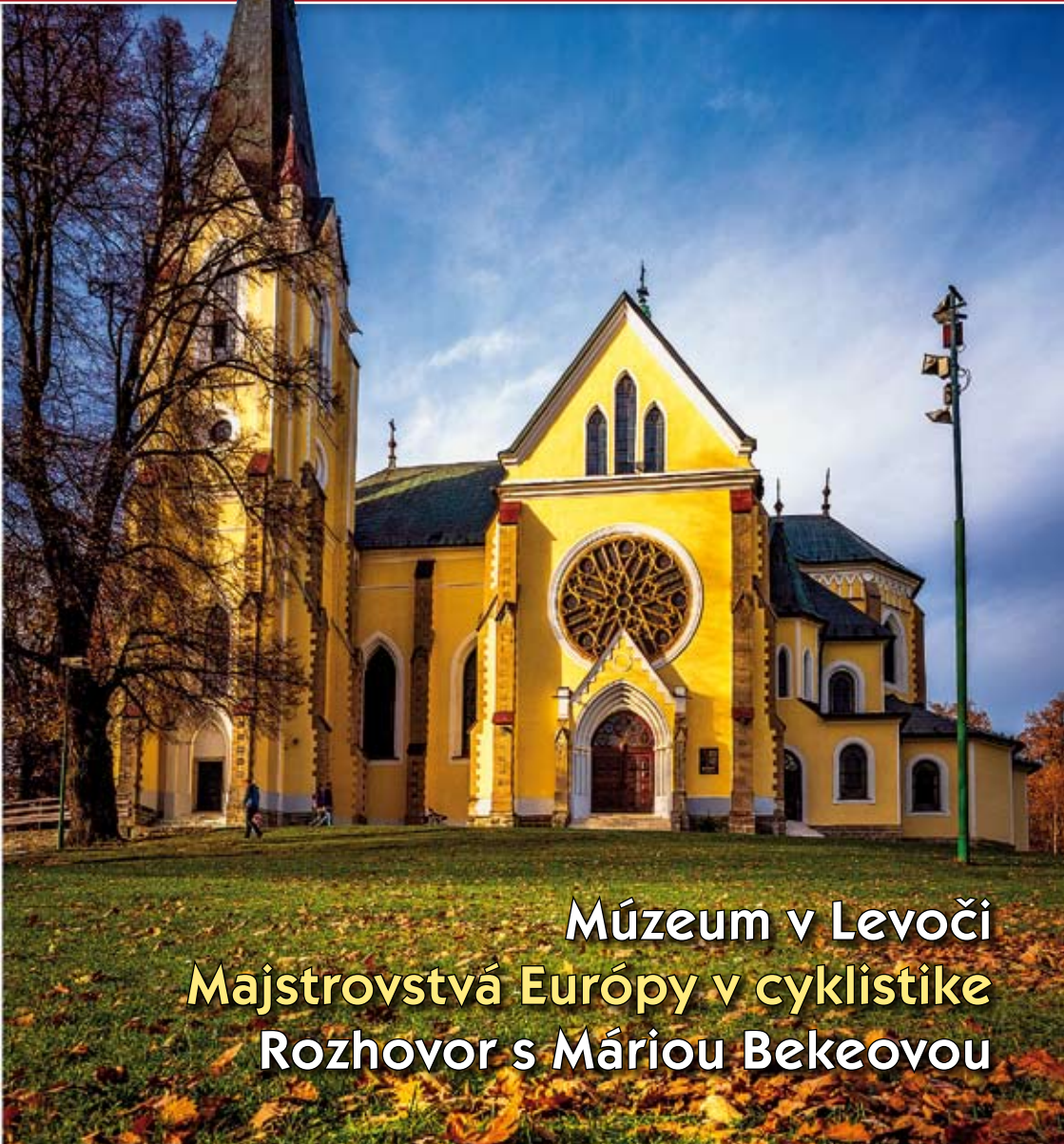

Gaudium

Informačný časopis pre nepočujúcich

2/2021

ročník
XXV.

Múzeum v Levoči
Majstrovstvá Európy v cyklistike
Rozhovor s Máriou Bekeovou

Gaudium

Informačný časopis
pre nepočujúcich

2/2021

OBSAH

Úvodné slová

Príhovor	2
Pápež	3

Zážitky nepočujúcich

Mária Bekeová	8-11
Múzeum v Levoči	12-13
Belinka	14-15
Medaily	21-22

Správy a zaujímavosti

Osobnosti	4-7
Správy v SPJ	16-17
Správy zo sveta	18-20

Bodka na záver

Oznamy a omše	23
---------------------	----

Cítiš Jeho hlas!

Moji milovaní priatelia.

Aktuálne prežívame najkrajšie a najdôležitejšie obdobie v kresťanskom živote - Veľkú noc. Je to čas, ktorý je ohraničený dvomi podstatnými udalosťami.

Prvou je obeta Ježiša Krista na kríži a jeho slávne zmŕtvychvstanie. V tomto Ježišovom naplnení Otcovej vôle vidíme, ako nás Boh nekonečne miluje, keď obetoval svoj život na kríži, aby sme my mohli žiť večne. No pri pohľade na kríž vidíme i nesmierne veľkú ťarchu našich hriechov, ktorá Ježiša priviedla na kríž. My však vieme, že láska Boha zvíťazila nad temnotou zla a hriechu, keď náš Pán Ježiš Kristus slávne vstal z mŕtvych a získal nám tak život večný!

A čo tá druhá udalosť? Tá nás čaká na konci Veľkej noci. Po Kristovom nanebovstúpení, na päťdesiaty deň budeme mať možnosť v našich srdciach cítiť hlas toho, ktorý prichádza ako Tešiteľ, Darca pokoja, Hlas Boha, ktorému rozumejú všetky jazyky. Áno, budeme svedkami príchodu Ducha Svätého, ktorý chce zmeniť naše kamenné srdcia a temné mysle na srdcia naplnené božou láskou a mysle naplnené božím svetlom. Duch Svätý nás chce všetkých priviesť k tomu, aby sme poznali nášho Boha a rozprávali sa s ním!

Možno sa aj ty teraz pýtaš, ako viacero nepočujúcich: „Ako sa mám rozprávať s Bohom? Veď ja ho nevidím a nepočujem!“ Moja odpoveď pre teba znie: Boh k tebe nehovorí z nejakého monitora, televízora, kde by si ho videl posunkovať. Boh hovorí v tvojom SRDCI, kde môžeš „Cítiť = počuť Jeho hlas!“ Ale počuť Jeho hlas môžeš len vtedy, keď mu naozaj uveríš a otvoríš svoje srdce. Tam, vo svojom srdci sa rozprávaj s Bohom. To je najlepšia a najkrajšia modlitba!

Preto vás milovaní nepočujúci v tomto ešte veľkonočnom čase pozývam k tomu, aby ste každý deň otvárali svoje srdcia Bohu a tam sa s ním rozprávali. Duch Svätý vám dá tú úľosť, že budete nielen „cítiť“, ale najmä „počuť Jeho hlas“!

Budem na vás myslieť vo svojich modlitbách, aby sa vám to darilo.

Váš brat Silvester ☺

Redakcia: GAUDIUM, Kapitulská 21, 974 01 Banská Bystrica; **Zodpovedná redaktorka:** Mgr. Marika Šebestová, PhD.; **Redaktorky:** Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Marika Šebestová, PhD., Mgr. Jana Cmarová; **Korektúry:** Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Marika Šebestová, PhD.; **Vydavateľ:** Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku (KCNS), Kapitulská 21, 974 01 Banská Bystrica, **IČO:** 17059721; **Telefón/fax:** 048/47 20 262; **E-mail:** redakcia.gaudium@gmail.com; **Web:** www.kcns.sk; **SMS-infoservis:** 0911 222 351, 0905 403 697; **Bankové spojenie:** Tatrabanka, a.s., č. účtu: SK231100000002628778466; **Grafika a tlač:** DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica, www.daliprint.eu; **Cena:** 1,- €; **Dátum vydania:** 30. 4. 2021; **Ročník:** XXV; **Vychádza:** šesťkrát ročne; **ISSN 1335-2865; EV 4781/13; Obálka:** Zoltán Duray

Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Pápežove slová sprístupnené nepočujúcim v posunkovom jazyku

Vatikánske Dikastérium pre komunikáciu pripravilo projekt s názvom „*Nikto nie je vylúčený*“, ktorý má slúžiť pre ľudí s poruchami sluchu.

Od Veľkej noci už youtubový kanál Vatican News pravidelne prináša pápežove slová aj prostredníctvom posunkového jazyka. Doteraz tak bolo len pri niektorých výnimočných liturgických sláveniach. „*Znovu opakujem potrebu poskytnúť vhodné a prístupné prostriedky na odovzdávanie viery. Dúfam tiež, že tým, ktorí ich potrebujú, budú k dispozícii pokiaľ možno zdarma, a to aj prostredníctvom nových technológií, ktoré sa v tomto období pandémie ukázali pre všetkých tak dôležité,*“ napísal pápež František v Posolstve k Medzinárodnému dňu osôb so zdravotným postihnutím na rok 2020.

V nadväznosti na túto výzvu spustilo Dikastérium pre komunikáciu svätej stolice projekt „*Nikto nie je vylúčený*“. Počnúc prenosom veľkonočného pápežského posolstva a požehnania Urbi et Orbi, v nedeľu 4. apríla 2021, už mohli ľudia so sluchovým postihnutím sledovať poludňajšie príhovory Svätého Otca v nedele a sviatočné dni, a tiež prenosy z jeho generálnych audiencií.

Ide o službu, ktorá je k dispozícii bezplatne, tlmočenie je prenášané naživo v talianskej a americkej verzii posunkového jazyka: LIS (Lingua Italiana dei Segni) <https://e.va/lis> a ASL (American Sign Language) <https://e.va/asl>.

Zdroj a foto: <https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20210401048&fbclid=IwAR3DaXxymLOm6Kfct8QJtHVWtEhLrPdWX7gfM75FerFgTpdqbzYRGyAQbw>

Upravila: **Marika Šebestová**

Alexander Graham Bell

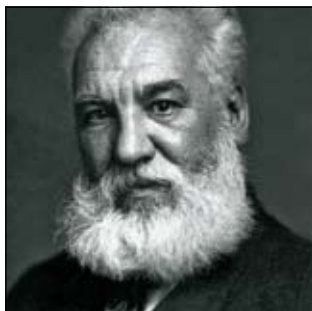
– ten, ktorý pomáhal nepočujúcim

Osobnosti

3. marca 1847 sa narodil Alexander Graham Bell. Považuje sa za vynálezcu telefónu. Pochádzal zo škótskeho mesta Edinburgh. Na jeho rodnom dome dodnes visí tabuľa, že v tom dome sa narodil vynálezca.

Alexander Graham Bell sa už v detstve zaujímal o to, ako môže pomôcť ľuďom. Ako 12-ročný postavil jednoduchý stroj, ktorý pomáhal lúpať pšenicu. Tento stroj sa potom dlho využíval v mlynoch.

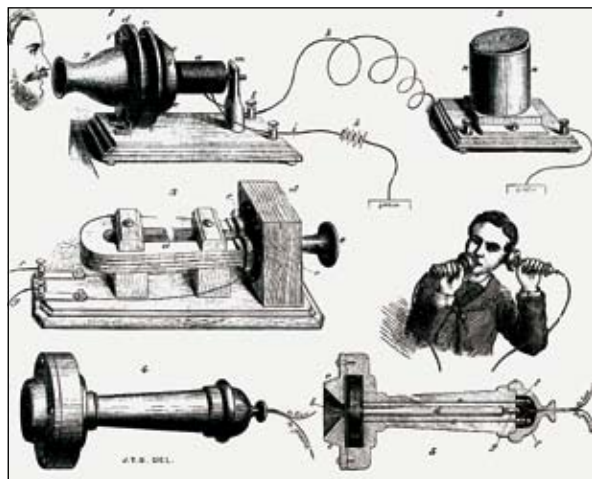
Keď mal 12 rokov, jeho matka začala strácať sluch. Preto sa naučil posunkový jazyk a pri rodinných stretnutiach jej všetko tlmočil. Naučil sa hovoriť zreteľne a používať artikuláciu priamo tvárou v tvár, aby ho matka počula a rozumela mu.

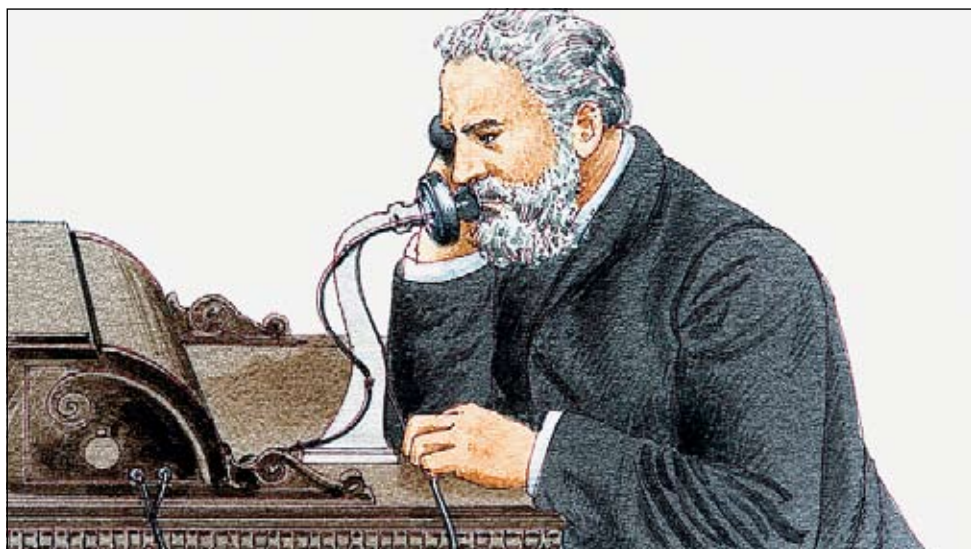

Alexander Graham Bell bol fascinovaný hluchotou matky, a to ho privedlo k tomu, aby študoval Akustiku (veda o zvukoch). Celá rodina Alexandra Grahama Bella sa zaoberala výučbou výslovnosti. Jeho otec vysvetľoval, ako naučiť hluchonemých správne artikulovať

a odčítať z pier. Alexander pomáhal otcovi ukazovať, ako komunikovať s hluchonemými. Alexander so starším bratom Melvilom vytvorili automatickú hovoriacu hlavu, ktorá vydávala zvuky. Dokázala vysloviť niekoľko slov. Jedno z prvých slov bolo mama. Učil rozprávať aj psa.

Neskôr sa presťahovali do Londýna. Alexander pomáhal svojmu otcovi pri prednáškach na súkromnej škole pre nepočujúcich. Vďaka nemu začali dve hlu-

chonemé dievčatá robiť veľké pokroky. Pri práci s nepočujúcimi bola veľmi úspešná celá rodina. Aj manželka A. G. Bella bola sluchovo postihnutá. Neskôr sa presťahovali do Ameriky a on začal robiť ďalšie experimenty so zvukom.

V marci v roku 1876 (mal 29 rokov) uskutočnil prvý telefonický hovor so svojím asistentom Thomasom A. Watsonom.

Prvá veta, ktorá bola povedaná v telefóne, bola: „*Pán Watson, prídte sem, potrebujem Vás*“.

Počas svojho života sa Alexander Graham Bell zaoberal aj inými výskumami – vlastnoručne vyrobil lietadlo, na ktorom vzlietol, zostrojil vlastný gramofón a mikrofón, a spája sa aj s vynájdením

detektora kovov. Na jeho počesť je pomenovaná fyzikálna jednotka bel – decibel. Zomrel ako 75-ročný v roku 1922.

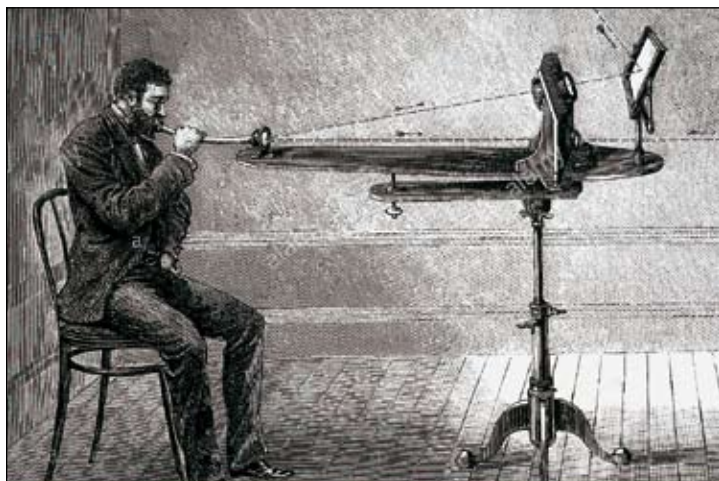
Mária Krkošková

Zdroj a foto: [https://www.britannica.com/biography/](https://www.britannica.com/biography/Alexander-Graham-Bell)

[Alexander-Graham-Bell](https://zivot.pluska.sk/zaujimavosti/vynasiel-telefon-naozaj-bell)

[https://zivot.pluska.sk/zaujimavosti/](https://zivot.pluska.sk/zaujimavosti/vynasiel-telefon-naozaj-bell)

[vynasiel-telefon-naozaj-bell](https://zivot.pluska.sk/zaujimavosti/vynasiel-telefon-naozaj-bell)

Maria Montessori

– žena, ktorá zmenila vzdelávanie

Osobnosti

...vzdelávanie nie je niečo, čo robí učiteľ, ale je to prirodzený proces, ktorý sa spontánne rozvíja v každej ľudskej bytosti. Dieťa sa neučí počúvaním učiteľa, ale prostredníctvom aktívnej skúsenosti, v priebehu ktorej pôsobí na svoje okolie. ...individuálna aktivita je faktorom, ktorý stimuluje a vytvára rozvoj...

(Maria Montessori)

Maria Montessori sa narodila v roku 1870 v Taliansku. Študovala technicko-prírodné vedy a matematiku, a ako prvá absolvovala štúdium medicíny na univerzite v Taliansku – bola prvá žena lekárka. Tak sa dostala do práce v nemocnici a chcela sa stať odborníčkou na detské choroby a psychiatriu. V roku 1896 dostala doktorát z psychiatrie.

Vykonávala vlastnú lekársku prax, pomáhala v detskej a ženskej nemocnici a robila výskum na psychiatrickej klinike. Chcela čo najviac zmierniť ľudské utrpenie.

Najviac ju zaujali postihnuté deti, ktoré boli do nemocnice poslané ako neschopné učiť sa. Tieto deti

do nemocnice poslali školy alebo rodiny. Žili tam spolu zdravé, aj psychicky postihnuté deti. Nikto sa im nevenoval, nikto ich neskúsil vyučovať. Tieto deti reagovali iba vtedy, keď im ošetrovatelia priniesli jedlo.

Maria Montessori ako prvá prišla s myšlienkou, že tieto deti netúžia iba po jedle, ale aj po zážitkoch a učení. Mnohé tieto deti boli mentálne zaostalé kvôli tomu, že nemali dostatok podnetov, chýbalo im napríklad niečoho sa dotýkať, niečo sa učiť; vnímať všetkými zmyslami. Maria Montessori prišla na to, že každé dieťa sa

môže vyvíjať a aj vzdelávať, ak sa k nemu pristupuje iným spôsobom, a tiež ak má pomôcky.

Doktorka Montessori bojovala aj za práva pracujúcich žien. Chcela, aby mali ženy rovnaké platy ako muži. Dokazovala, že ženy sú rovnako schopné ako muži, ak majú vhodné podmienky.

V roku 1900 vznikol lekársky a pedagogický inštitút a doktorka Montessori bola jeho riaditeľkou. V inštitúte sa zamerala na 2 oblasti – vzdelávanie učiteľov a vyvíjanie špeciálnej metódy pozorovania a výchovy zaostalých detí. Sama si vyrábala pomôcky na vzdelávanie. Deti, ktoré vzdelávala, dokázali urobiť skúšky rovnako ako zdravé deti, naučili sa čítať aj písať. Neskôr sa začala zaoberať aj vzdelávaním pre zdravé deti a študovala na Filozofickej fakulte na Univerzite v Ríme. Chcela dosiahnuť rozsiahlu reformu v školách.

Doktorka Montessori sa významne pričiniła o rozvoj vzdelávania a detí. Sformulovala činnosti z praktického života pre rôzne vekové kategórie – starostlivosť o seba, starostlivosť o okolie, cvičenia na rozvoj jemnej motoriky a iné. Vytvorila ďalšie vzdelávacie inštitúcie. Vychovávateľky v inštitúte dostali inštrukcie, aby deti pri hre nerušili a nechali ich pracovať podľa vlastného výberu. Deti, ktoré boli predytým

mrzuté, apatické alebo neposlušné, sa po nejakom čase upokojili a začali sa zaujímať o ponúknutú činnosť. Po čase sa zmenilo aj ich správanie, boli priateľské, poriadkumilovné, šťastné a pokojné.

Metódy práce doktorky Marie Montessori sa využívajú dodnes. Využívame ich napríklad pri výchove detí doma, keď deti učíme spolupracovať na domácich prácach. V tomto bola práca doktorky Montessori veľmi dôležitá a prínosná.

O živote a práci Marie Montessori bol natočený aj dvojdielny film s názvom: *Maria Montessori: una vita per i bambini* (2007).

Mária Krkošková

Zdroj a foto: <http://www.montessoria.sk/montessori/ maria-montessori/zivotopis>

Rozhovor s Máriou Bekeovou

Začiatky KCNS

Čas rýchlo beží a o chvíľu tu máme 30-te výročie KCNS. Pri tejto príležitosti by sme si s vami radi zaspomínali na spoločné časy v prvých rokoch. Prinášame bližší pohľad na ľudí, ktorí nám pomáhali od začiatku, či už zapájaním sa do aktivít, stretnutiami, alebo aj dobrovoľníckou aktivitou. Títo ľudia majú dušu v KCNS. Jednou z nich je aj osoba, ktorú viacerí už poznáte – milá žena s veľkým srdcom – Mária Bekeová.

Mária, povieš nám niečo o sebe?

Narodila som sa a vyrastala som v Kamenici pri Sabinove. Od narodenia som sluchovo postihnutá. Mám brata, ktorý je počujúci.

Kam si chodila do školy? Uplatnila si sa vo vyštudovanom odbore?

Prvé dva roky som chodila do materskej školy s počujúcimi v Kamenici a neskôr, posledný rok, do Levoče, do materskej školy pre sluchovo postihnutých. Potom som nastúpila do základnej školy pre sluchovo postihnutých v Levoči, ktorá sa neskôr premenovala na Spojenú školu J. Vojtaššáka. Na strednej škole som pokračovala v Kremnici na SPŠ odevná.

Je tvoj manžel tiež nepočujúci? Ako dlho ste manželia?

S manželom sme sa spoznali na Medzinárodnom dni nepočujúcich v Košiciach. Je tiež sluchovo postihnutý, pochádza z Revúcej. Do školy chodil do Prešova pre sluchovo postihnutých a v Kremnici sa vyučil za stolára. Pracuje v Revúcej v drevárskej firme. Sme spolu už skoro 22 rokov a ži-

jeme v Revúcej s dvoma dospelievajúcimi deťmi – Patrikom a Patríciovou.

Máte dve deti. Prezradíš nám o nich viac?

Ako som spomenula vyššie, máme dve počujúce deti. Syn Patrik má 19 rokov a navštevuje Evanjelické gymnázium v Tisovci, ktoré sa zameriava na vyučovanie v anglic-

kom jazyku. Tento rok maturuje a má ambície (= plánuje) študovať na vysokej škole. Dcéra Patrícia má 17 rokov a navštevuje hotelovú akadémiu v Brezne.

Ako ste si ako nepočujúci rodičia poradili s výchovu počujúcich detí?

Výchovu detí sme zvládali v pohode, pomohli nám aj starí rodičia pri osvojovaní si hovorenej reči. Manžel deti učil základné posunky, takže komunikácia s nimi je výborná. Aj hovoríme, aj posunkujeme. Pri učení v škole sme využívali osobnú asistenciu, ktorá nám pomáhala s deťmi pri domácich úlohách a učení. Využívali sme asistenciu aj pri rodičovských združeníach a vybavovaniach. Teraz deti hovoria, že si už nevedia predstaviť, že by mali počujúcich rodičov. ☺ Môžem povedať, že som na ne hrdá.

Bola si medzi prvými nepočujúcimi členmi KCNS. Ako si sa dozvedala o tejto organizácii?

Počas štúdia v Kremnici, asi v roku 1990, sa začali konať prvé sv. omše v posunkovom jazyku, ktoré slúžil František Bartoš. Dokonca organizoval raz do týždňa s nepočujúcimi výlety, turistiky a rôzne podujatia. Snažil sa využiť voľný čas nepočujúcich študentov v Kremnici. V tom čase

sa zapájal do rozbiehania KCNS aj Robert Colotka, ktorý študoval na Teologickej fakulte v Badíne.

Už viac ako desať rokov si zamestnaná v KCNS. Aká je tvoja náplň práce? Ako hodnotíš túto prácu? Napĺňa ťa?

Keď som prišla o prácu v roku 2010, dostala som ponuku pracovať v sociálno-vzdelávacom stredisku v Lúčkach ako pomocná sila v kuchyni. Neskôr som sa naučila pripravovať jedlá vo veľkom množstve – vypočítavať množstvo na počet osôb, takže s radosťou pripravujem jedlá pre ubytovaných. Samozrejme, že keď je veľa ľudí (viac ako 30), objednávame stravu z neďalekej reštaurácie. V podstate sa starám o chod celého zariadenia, keď sa v Lúčkach koná nejaká akcia. Napr. každoročne sa koná detský tábor našej organizácie. Okrem nášho sa konajú aj rôzne iné tábory. Samozrejme, počas pandémie je všetko pozastavené.

Časom KCNS zrealizovalo projekt – výrobky s ľudovou tvorbou. V areáli sociálno-vzdelávacieho strediska sa upravila chatka

špeciálne na ľudovú tvorbu a František zaobstaral oblátkovač na pečenie vianočných oblátok a trubičiek. Pomáhajú aj nepočujúci ako dobrovoľníci. Počas sezóny vyrábame vianočné oblátky, trubičky, sviečky z včelieho vosku. Tieto výrobky sme predávali na vianočných trhoch v Bratislave, kým neprišla pandémia. V budúcnosti však už neplánujeme predávať na trhoch, keďže objednávky na vianočné výrobky nám dali vždy veľa práce. Tešíme sa však, že ľudia nás podporujú a myslia na nás.

V tomto období sa v Lúčkach prerába hlavná budova, pristavuje sa ku každej izbe

vlastná kúpeľňa. Veríme, že opatrenia kvôli pandémie sa uvoľnia, pričom sa tešíme na nepočujúcich a našich stálych hostí.

Naučila tkáť koberce, s čím mi pomohla lektorka. Nedávno sme sa teda pustili do tkania kobercov, pričom František zabezpečil tkáčsky stroj. Lektorka ľudových remesiel ma zaučila do tkania a teším sa na ďalšie výrobky. Táto práca ma naplňuje a baví, pretože našimi výrobkami sa pripomínáme ľuďom, propagujeme aj takto činnosť KCNS.

V KCNS pracujem viac ako 10 rokov.

Prezradíš, čo ti v živote dalo KCNS, v čom ťa obohatilo?

Spoznala som veľa nových ľudí, naučila som sa veľa nových vecí. Teším sa každému dňu, ktorý venujem práci v KCNS. Teším sa, keď sa Lúčky po pandémii opäť zaplnia smiechom a posunkami.

Ďakujeme Majke za príjemný rozhovor a prajeme veľa plnohodnotných a šťastných dní, pevné zdravie v dnešnej dobe, aby bola plná sily a spríjemňovala každému pobyt v Lúčkach.

Jana Cmarová

Foto: archív Márie Bekeovej

Nemôžeme do múzea.

Zalistujme si v jeho digitálnej knižnici

Tlačová správa

Levoča 22. marec 2021

Pandemická situácia zatvorila aj brány múzeí. Otvoriť však môžeme tie virtuálne, povedali si v levočskom múzeu špeciálneho školstva a bohatú ponuku svojich fondov nám ponúkajú v digitálnej knižnici.

Koronakríza vytvára priestor pre aktivity, ktoré doteraz čas a iné činnosti držali v úzadí. Najmä kultúrne inštitúcie majú množstvo verejnosťou ešte nepoznaných pokladov.

Aj Múzeum špeciálneho školstva v Levoči, organizačná zložka Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR), musí rešpektovať opatrenia súčasnej pandemickej situácie. „Povedali sme si, zvládli sme prvú vlnu, zvládneme aj tú druhú. Využili sme čas, ktorý dáva pandémie a zrýchlili proces digitalizácie nášho múzejného, špeciálno-pedagogického knižničného fondu,“ hovorí Štefánia Petreková, vedúca Múzea špeciálneho školstva v Levoči, CVTI SR.

Cieľom je nielen ochrana vzácných, historických kníh, ale najmä ich sprístupnenie širokej verejnosti. Zároveň sa tak posilňuje poskytovanie online, digitálnych knižničných služieb múzea.

Záujemcovia môžu navštíviť vytvorenú digitálnu knižnicu priamo na webovej stránke múzea. Služba je bezplatná a využiť ju môže ktokoľvek. „Kľúčom k prehliadaniu digitalizovaných knižných titulov je registrácia prostredníctvom vlastnej e-mailovej adresy. Na tú je záujemcovi zaslaný vygenerovaný prihlasovací odkaz s platnosťou dvadsaťštyri

hodín. Každý záujemca musí pred odoslaním e-mailovej adresy zaškrtnúť súhlas so spracovaním osobných údajov. V tomto prípade e-mailovej adresy,“ konkretizuje Petreková.

Vygenerovaný prihlasovací odkaz je „vstupenkou“ do digitálnej knižnice. Jednotlivé tituly sú tu zoradené abecedne podľa priezviska autora. Z celkového počtu skoro štyritisíc knižných titulov múzea ich súčasná digitálna knižnica obsahuje 1 032. Pandémia navýšila virtuálnu zbierku o viac ako sedemsto titulov.

Ako Petreková spomenula, digitalizácia múzejného knižničného fondu je rozdelená do niekoľkých etáp: „V prvej digitalizujeme odbornú literatúru, beletriu či učebnice. Druhá etapa sprístupní periodiká, noviny, ale napríklad aj kalendáre. Tretiu fázu považujeme za najrozsiahlejšiu, a zároveň najnáročnejšiu. Digitalizovať sa budú listinné dokumentačné materiály. Pôjde o korešpondenciu, pozvánky, zápisky, štatistiky a podobné materiály týkajúce sa špeciálnych škôl, výchovno-vzdelávacieho systému v špeciálnych školách, vrátane osobností učiteľov a významných žiakov.“

Múzeum špeciálneho školstva v Levoči

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je ako priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR národným informačným centrom pre vedu, techniku, inovácie a vzdelávanie. Jeho súčasťou je špecializovaná vedecká knižnica Slovenskej republiky. Koordinuje činnosť a zabezpečuje prevádzku interdisciplinárnych výskumno-vývojových centier a národných infraštruktúr pre výskum, vývoj, inovácie a vzdelávanie. www.cvtisr.sk

KNÍŽNICA A ŠTUDOVŇA

Zaujímavosti o zdigitalizovaných tituloch:

roky vydania:

zväčša koniec 19. a začiatok 20. storočia.

obsah:

Jedličkov ústav v Prahe; 25 rokov Dubnického ústavu

pre hluchonemých; Kremnica a špeciálne školy;

Dějiny nejstarší školy pro nevidomé v Čechách atď..

významní autori:

Viliam Gaňo, Vladimír Predmerský, Karel Herfort, Josef Zeman, Ondrej Rehuš, Jan Jesenský, Josef Smýkal, Adolf Fryc, Viliam Hrabovec a ďalší.

jazyk:

slovenčina, čeština, maďarčina, francúzština, ruština, nemčina.

múzeum
špeciálneho
školstva
v Levoči

múzeum
špeciálneho
školstva
v Levoči

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Belinka

Milí čitatelia,

integračný podnik Telgárt „Súčasť života, s.r.o.“ nás požiadal o šírenie informácií o ich činnosti, ktorá podporuje sociálne podnikanie zraniteľných skupín osôb. Viac informácií o činnosti podniku poskytnie riaditeľka spoločnosti Beata Bobulová (bbobulova@gmail.com).

Pani Bobulová píše:

Vážené záujemkyne, záujemcovia,

rada by som Vás týmto oslovila a poprosila o Vašu pozornosť a podporu pre náš projekt štartujúceho sociálneho podniku, v rámci ktorého sme vytvorili **set ovečka Belinka**, ktorý pozostáva z dreveného kolieska, na ktorom je predtlačená ovečka a vyvrtané diery, ktoré je potrebné vypliesť pravou ovčou vlnou. Vypletaním si môže

staršia osoba precvičiť jemnú motoriku rúk, a zároveň tak udržať v dobrej mentálnej kondícii.

Set vyrába sociálny podnik Súčasť života, ktorý zamestnáva znevýhodnené a zraniteľné osoby. Tento set sme v prvom rade tvorili pre deti z MŠ a ZŠ, avšak napadlo nám, že by mohol byť užitočný aj pre seniorov.

Zaujímalo by nás, či by bol o takýto set z vašej strany záujem. Sme otvorení aj iným nápadom, alebo návrhom pomôcok z dreva, a byť tak nápomocní nielen pre deti, ale aj seniorov.

Okrem toho by som Vám veľmi rada predstavila náš projekt, ktorý už 3x veľmi úspešne opakujeme. **Ide o pozdrav s dobrým skutkom, ktorý by práve seniori mohli dostať od detí, či svojich blízkych.**

Jarné sedy

Hravé podporúlníky

Vonné koliesko

Veľkonočné vejčká

Nájdete nás na www.sucastzivota.sk

Ovečka Belinka

Spoznajte naše ďalšie kreatívne produkty, ktorých základom je drevené koliesko v spojení s rôznorodým hravým prírodným materiálom.

POZDRAV S DOBRÝM SKUTKOM

Vytvorte s deťmi pohľadnicu, ktorá aj na diaľku pohládi srdce, odovzdá krásne pránia a myšlienky. **Potešíte** svojich blízkych, s ktorými práve nemôžete byť a zároveň pomôžete sociálne znevýhodneným a zraniteľným osobám.

CENA 2,90 eur

Ide o pohľadnicu s obálkou, známkou a kreatívnym materiálom, kde darujúci vytvorí pohľadnicu na základe vzoru, alebo podľa vlastnej fantázie a odošle ju starým rodičom, blízkym alebo seniorom v DSS.

Z každého predaného setu získava sociálny podnik Súčasť života finančné prostriedky pre svoj ďalší rozvoj, tvorbu nových edukatívnych setov, ako aj vytvorenie nových pracovných miest formou práce z domu pre zraniteľné skupiny osôb.

Beata Bobulová

Súčasť života s.r.o. INTEGRAČNÝ PODNIK
 Telgárt 82, 976 73 Telgárt
 IČO: 53 103 963
 DIČ: 2121266026
 www.sucastzivota.sk

Vedeli ste, že...

- ...sova dokáže otočiť hlavu úplne dozadu, zatiaľ čo ľudia otočia hlavu iba ponad plece?
- ...zajacovi neustále rastú zuby?
- ...medzistienka je plát včelieho vosku, kam si včelky okladajú med?
- ...ovčia vlna hreje aj keď je mokrá? Ďalšie zaujímavé informácie nájdete v sete Ovečka Belinka.

Všetchny tyto člásky jsou poskytnuty s podporou z grantů MŠMT a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

SET OVEČKA BELINKA

VHODNÝ PRE MŠ A ZŠ

Vyplet si ovečku!

V kreatívnom sete nájdete 25 ks drevených koliesok, pravú ovčiu vlnu, rolničky, korálky, šnurky a špagu. Rôzne zaujímavosti o ovečke, zvykoch a tradíciách, ktoré sa s ňou spájajú. V balení ná Váš čaká aj poučná rozprávka o ovečke Belinke a omalovánka na vystrihnutie. Všetko ostane je na detskej kreatívte!

oena: 49 eur vrátane poštovného

Ako darček získavate pracovný list plný hier, ktorý si stiahnete zadarmo na www.sucastzivota.sk

Kúpou produktov Integračného podniku Súčasť života pomáhate zamestnávateľ znevýhodnené a zraniteľné osoby

- 4+
- zábava a práca v kolektíve
- edukatívny rozmer
- rozvoj kreativity
- environmentálny rozmer

Dobry pozdrav vypleť a poslať pohľadnicu svojim blízkym.

Hravé podpomáňky

Spoznaťe ďalšie kreatívne produkty na www.sucastzivota.sk

Správy RTVS v slovenskom posunkovom jazyku

Podme sa spolu pozrieť na zaujímavé slovenské aktuality, ktoré odzneli v správach RTVS. Vyberáme ich pár z predchádzajúcich dvoch mesiacov.

Mesto Lučenec uľahčí komunikáciu s nepočujúcimi

Občanom s poruchou sluchu pri návšteve Mestského úradu v Lučenci pomôže pri komunikácii online tlmočník. Od pondelka 19. apríla je dostupná služba, kde prostredníctvom tabletu s mobilnou aplikáciou DeafCom a Transkript je možné nadviazať spojenie s tlmočníkom posunkového jazyka. Aplikácia poslúži aj ako online prepis hovorenej reči.

17. 4. 2021 Zdroj a foto: Facebook – Správy RTVS v slovenskom posunkovom jazyku
<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14009/270311>

Asistované sčítanie obyvateľov bude mať aj video pre nepočujúcich

V máji štartuje asistované sčítanie obyvateľov, štát má však obavy z možných podvodníkov. Tí sa môžu pokúsiť zneužiť dôveru najslabších obyvateľov, upozorňuje na to informačná kampaň. Ministerstvo vnútra tak pre nich pripravuje informačné materiály s radami a odporúčaniami. Okrem letáku v rôznych jazykoch bude dostupná aj ľahko zrozumiteľná infografika, ako aj inštruktážne video pre nepočujúcich. Odhadovaný začiatok asistovaného sčítania je 3. mája, musia ho však schváliť hygienici.

14. 4. 2021 Zdroj a foto: Facebook – Správy RTVS
 v slovenskom posunkovom jazyku
<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14009/270127#0>

ME v curlingu nepočujúcich budú tento rok v Lodži

Tretie majstrovstvá Európy v curlingu nepočujúcich, a zároveň prvé majstrovstvá Európy v zmiešanom curlingu, sa uskutočnia tento rok v poľskom meste Lodži. Oznámila to Európska športová organizácia nepočujúcich. Európsky šampionát sa bude konať od 18. do 21. novembra 2021.

Predbežná registrácia prihlášok bola otvorená do 17. apríla.

13. 4. 2021 Zdroj a foto: Facebook – Správy RTVS v slovenskom posunkovom jazyku
<https://www.rtv.s.sk/televizia/archiv/14009/270051>

Deti do 6 rokov už neplatia doplatky za lieky

Deti do šiestich rokov neplatia doplatky za vybrané lieky, zdravotnícke pomôcky či dietetické potraviny. Vyplýva to z novely zákona, ktorý platí od 1. apríla. Deti do šiestich rokov sú po novom od úhrady doplatkov niektorých liekov oslobodené a doplatok sa ich netýka už priamo pri výdaji lieku. Nulový limit spoluúčasti bude od 1. januára 2022 platiť aj pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a dôchodcov. Pri nich sa však bude zohľadňovať výška ich príjmu.

3. 4. 2021 Zdroj a foto: Facebook – Správy RTVS v slovenskom posunkovom jazyku
<https://www.rtv.s.sk/televizia/archiv/14009/266242>

Rodičom zdravotne znevýhodnených detí

pomôže tím odborníkov

Rodičia, ktorým sa narodí dieťa so zdravotným znevýhodnením, už nebudú musieť komplikovane zháňať informácie. Pod hlavičkou novej online poradne portálu usmevpredruhych.sk vzniká tím skúsených odborníkov, ktorí takéto rodiny budú vedieť správne nasmerovať. Súčasťou projektu bude okrem poradne možnosť prepájania ľudí s darcami prostredníctvom príbehov a dražieb, ale aj bazár, v ktorom si ľudia môžu medzi sebou presúvať pomôcky, veci

aj služby. Projekt Úsmev pre druhých by sa mal spustiť v máji.

27. 3. 2021 Zdroj a foto: Facebook – Správy RTVS v slovenskom posunkovom jazyku
<https://www.rtv.s.sk/televizia/archiv/14009/265496>

Správy a zaujímavosti zo sveta

Podme sa spolu pozrieť na zaujímavé aktuality zo sveta, ktoré sa stali posledné mesiace. Vybrali sme tie najzaujímavejšie, tak vám želáme príjemné čítanie.

Svetová federácia a jej činnosť

Svetová federácia nepočujúcich sleduje situáciu vzdelávania nepočujúcich žiakov tiež počas koronavirovej pandémie. A práve toho sa týka ich vyhlásenie – výučby nepočujúcich žiakov. Nepočujúci žiaci sa počas svojej výučby stretávali s rôznymi komplikáciami ešte pred vypuknutím pandémie, a to po celom svete. Zmieňujú, že za posledný rok počas Covidu-19 sa ich situácia ešte viac skomplikovala. Federácia prostredníctvom vyhlásenia podporuje vlády jednotlivých štátov, aby zabezpečili lepšie podmienky nepočujúcim žiakom. Aké?

- Spravodlivý prístup k informáciám v ich národnom posunkovom jazyku.
- Prístup k učiteľom, ktorí ovládajú ich národný posunkový jazyk.
- Podpora rodičov nepočujúcich žiakov – sprístupniť kurzy posunkového jazyka.
- Poskytnutie vizuálnych učebníc nepočujúcim žiakom.

Preklad: **Marika Šebestová**

Zdroj a foto: <https://www.tichezpravy.cz/svetova-federace-neslysicich-vydala-prohlasi/>

Sudán

V africkom Sudáne nie je dost' vysokých škôl, kde by sa mohli nepočujúci študenti vzdelávať. Celkovej situácii vzdelávania nepočujúcich neprospeje fakt, že tlmočníkov do posunkového jazyka je málo. Nepočujúci študenti môžu študovať na jednej z mála dostupných vysokých škôl pre nepočujúcich a nedoslýchavých, a to na umeleckej vysokej škole v hlavnom meste Sudánu, v Chartúme. Prvý študent so sluchovým postihnutím bol na umeleckú školu prijatý už v roku 2003. K dnešnému roku má škola 50 absolventov so sluchovým postihnutím a ďalších 200 študentov sa na škole práve vzdeláva.

Situácia s tlmočníkmi je zlá. Na fakulte výtvarných umení sú dvaja tlmočníci, ktorí sa snažia pokryť potreby niekoľkých desiatok nepočujúcich študentov. Za nedostatok tlmočníkov môže tiež dlhá hospodárska

Veľká Británia: Nepočujúcim cestujúcim v Londýne pomáhajú nové služby

Britská železničná spoločnosť Network Rail na niektorých z najrušnejších vlakových staníc Spojeného kráľovstva spustila pre používateľov britského posunkového jazyka dve nové služby. Prvou je aplikácia SignLive, pri ktorej sa nepočujúci cestujúci môže prostredníctvom videohovoru spojiť s tlmočníkom. Táto tlmočnická služba je pre všetkých dostupná nonstop, 24 hodín denne. Druhou novinkou je RoomMate. Videosprevodca je prístupný na toaletách

a užívatelia môžu jeho pomoc využiť pri navigácii.

Zdroj a foto: Správy RTVS v SPJ

<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14009/266929>

Prezidentkou WFDYS je Shirley Liu

Svetová federácia nepočujúcej mládeže mení svojho prezidenta. Z osobných dôvodov z tejto funkcie odstúpil po 6 rokoch Mark Berry. Novou líderkou sa stala Shirley Liu z Austrálie. Organizácia, ktorá je sekciou Svetovej federácie nepočujúcich, tento rok oslavuje 25. rok svojho založenia.

Zdroj a foto: Správy RTVS v SPJ

<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14009/266153>

Uznanie nórskeho posunkového jazyka

Nórsky posunkový jazyk je už oficiálne uznaný ako národný posunkový jazyk v tejto krajine. Tamajšia vláda totiž jednomyseľne schválila zákon. Podľa Európskej únie nepočujúcich tak v Európe ostávajú dve krajiny, ktoré nemajú status posunkového jazyka v legislatíve. Sú nimi Taliansko a Švajčiarsko.

Zdroj a foto: Správy RTVS v SPJ

<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14009/265496>

Majstrovstvá Európy v cyklistike nepočujúcich 2021

Dňa 22. marca 2021, v tureckej Antalyi, otvorili deviate Majstrovstvá Európy v cyklistike nepočujúcich pod originálnym názvom 9TH EUROPEAN DEAF CYCLING CHAMPIONSHIPS. Trvali od 23. do 28. marca 2021. Na štart sa v slovenskom drese postavili dvaja skúsení cyklisti a jedna nováčka. Adrián Babič je dobre známy ako držiteľ troch medailí z poslednej deaflympiády. Július Maťovčík zas svoj najväčší úspech len očakával. Nováčkou bola Tereza Birošová, iba 19-ročná rodáčka zo slovenského východu, ktorú sprevádzal ako člen realizačného tímu brat Ondrej a ďalší člen realizačného tímu Marián Bolisega. Ako členovia realizačného tímu sprevádzali deaflympionikov Martin Janó a Stanislav Béreš.

Po dlhej prestávke naši cyklisti – deaflympionici konečne zabodovali. Nakoniec, to sa od nich očakávalo s určitou dávkou „samozrejmosti“, keďže slovenská spoločnosť prostredníctvom ministerstva školstva vo svojej podpore úspešných de-

aftlympionikov nepoľavila ani v týchto nepriaznivých dobách.

Naši deaflympionici absolvovali svoj prvý štart na Majstrovstvách Európy v cyklistike nepočujúcich v disciplíne šprint na 1000 metrov mužov i žien. Prvé kolo kvalifikácie absolvovali všetci úspešne a kvalifikovali sa do nasledujúcich v poradí vyradovacích kôl. V nasledujúcom kole pretekári Adrián Babič a Július Maťovčík úspešne zdolali svojich súperov. Náš nováčik v tíme Tereza

Birošová však súboj so skúsenou ruskou reprezentantkou tesne prehrala. Športový a nezlomný „veterán“ Július Maťovčík obsadil nakoniec 7. miesto, keď ho v druhom postupovom kole porazil práve náš Adrián Babič. Na „vine“ bola športová matematika, ktorá nám nepriala a proti sebe postavila práve našich reprezentantov. A oni si dali férový súboj, z ktorého vyšiel víťazne práve mladší slovenský deaflympijský medailista Adrián Babič. Vo finále bol nad sily Adriána Babiča už len víťaz kvalifikácie – ruský reprezentant, ktorý vyhral na 2 víťazné jazdy a Adrián tak získal striebornú medailu. Tereza Birošová napriek svojmu vypadnutiu nakoniec obsadila 5. miesto vďaka najrýchlejšej jazde spomedzi eliminovaných pretekárov.

Ako to ale celé dopadlo?

Všetky medaile (3 strieborné a 1 zlatá) si odnáša **Adrián Babič**, deaflympijský víťaz z roku 2017. Je to dobrý signál pred nachádzajúcou Letnou deaflympiádou. Svoje pôsobenie vyvrcholil aj **Július Maťovčík**, ktorý v poslednej súťažnej disciplí-

ne obsadil pekné 6. miesto, čo bolo jeho tohtoročné maximum. **Tereza Birošová** dokončila svoj krst medzi deaflympioničkami a na svoj účet si pripísala 8. miesto v cestných pretekoch.

Všetkým gratulujeme!

Zdroj a foto: <https://www.facebook.com/slovakia.deaflympic/posts/3807088216045258>

[slovakia.deaflympic/posts/3807088216045258](https://www.facebook.com/slovakia.deaflympic)

<https://www.facebook.com/slovakia.deaflympic>

Kalendár sv. omší pre nepočujúcich v máji a júni 2021

(prosím, sledujte situáciu/aktuálne opatrenia proti šíreniu koronavírusu, či sú kostoly otvorené)

Banská Bystrica: *Katedrála sv. Františka Xaverského* – 30. 5. a 27. 6. 2021 o 14:00 hod.

Žilina: *Katedrála Najsvätejšej Trojice, Ul. Farské schody* – 1. 5. a 5. 6. 2021 o 15:00 hod.
(každú prvú sobotu v mesiaci)

Trnava: *Kostol Najsvätejšej Trojice* – 9. 5. a 13. 6. 2021 o 15:00 hod.

Nitra: *Kaplnka sv. Františka Saleského - Effeta* – 9. 5. a 13. 6. 2021 o 16:00 hod.

Trenčín: *Kostol Notre Dame* – 16. 5. a 20. 6. 2021 o 16:00 hod.

Kremnica: *Kostol sv. Alžbety* – 4. 5., 18. 5., 8. 6. a 22. 6. 2021 o 14:30 hod. (každý druhý utorok v mesiaci)

Bratislava: *Františkánsky kostol - Kaplnka sv. Rozálie* – každú nedeľu o 16:00 hod.

Detský letný tábor, 11. – 16. júla 2021, Lúčky pri Kremnici

Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku aj tento rok organizuje detský letný tábor pre nepočujúce a počujúce deti od 7 do 15 rokov **od 11. do 16. júla 2021 v Lúčkach. Cena: 95 eur.** Prihlásiť sa môžete formou SMS na číslo 0911 133 378. Prihlášku a viac informácií nájdete na: www.kcns.sk

